

CERTIFICATE OF ACCURACY

On this day, personally appeared before me, a Notary Public in and for the State of New York, County of Kings, Wolf Markowitz, who after having duly affirmed, deposes and says that he is and has for more than 35 years been, a professional translator of the HEBREW and ENGLISH languages; that he carefully prepared the attached ENGLISH translation of a **4 Page Rabbinical Ruling Dated Dec. 29, 2022** written in HEBREW; and that the translation is a true, accurate and correct rendering of such document and the whole thereof. Described and affirmed to before me this April 28, 2023.

Signature of Translator

ROCHAL WEISS
NOTARY PUBLIC-STATE OF NEW YORK
No 01WE6293785
Qualified in Kings County
My Commission Expires 12-16-2023 25

בס"ד

בדו"ד שבין ר' דוד וסרמן הי"ו לבין מרת נחמה אסתר וסרמן תחי' לבית אדמסון, שהאשה תובעתו לגרשה כדמו"י, ויושבת עגונה זה שמונה שנים ויותר, וזאת אחרי שבמשך אותם השנים תבעתו לדין בפני כמה וכמה בתי דינים וסירב להופיע לדין או לחילופין לגרשה כדמו"י, וביום כ' אלול תשפ"א (8.29.21) בית דיננו הכריז עליו כסרבן לעמוד בדין, אחרי שהוזמן שלש פעמים וכן התרו בו, ולא הגיב כלל.

ביום ח' תשרי תשפ"ב התקבלה הוראת ב"ד חשוב בארה"ק בראשות הגאון הגדול רבי מנחם מנדל הכהן שפרן שליט"א, הקובעת בין היתר בזה"ל:

א. במצב של שעת הדחק גדול כנידון דידן של עיגון רבת שנים וכבר הוזמן לדין והוציאו נגדו כתב סירוב והוזמן לעוד בתי דין ולא הופיע בפניהם, ניתן לדונו שלא בפניו אם הוא בר כפיה, ודוקא בב"ד שבמקום מושב הבעל אחרי שתינתן לו אפשרות לבוא ולשטוח לפניהם את טענותיו, כיון שלהם הכח לדונו בעל כרחו, משא"כ בב"ד שמעבר לים, שאינו חייב להופיע בפניהם.

במקרה הצורך שיהיו שאלות כבדות משקל להכרעה יכולים בי"ד דשם לשאול בי"ד דמקום אחר ולפי הוראתם יכולים בי"ד דשם לפסוק, וכדאיתא בש"ע ח"מ סי' י"ג ס"ו.

ב. כדי שהדברים יימסרו בצורה הכי ישירה שאפשר ניתן לסדר את הענין שבית דין כאן ישמע כל ההליך באמצעות קישור זום והדומה או שהדיונים יוקלטו או שניהם יחד – כך שדינא ד"כותבין ושולחין" דח"מ סי' יג הנ"ל יתקיים באופן בהיר וברור בבחינת ראייה גדולה משמיעה.

בהתאם להנ"ל, ביום כ"ו מרחשוון תשפ"ב (11.1.21) התקיים בפני בית דיננו דיון בעניינה, אשר השתתפו בו באמצעות זום גם חברי ביה"ד בארה"ק, וכפי שנקבע במכתב הנ"ל.

בדיון, הציגה האשה את טענותיה לחייב הבעל לגרשה כדמו"י, וכן הביאה מספר עדים המאשרים ומאוששים את דבריה בנוגע לאישיות הבעל ותכונותיו.

ואחרי העיון בפרטי התביעה ובמקורות ההלכה, ובהתקבל חו"ד מביה"ד בארה"ק, המסתיימת עם הוראה זו: ט. בהתאם להוראתנו במכתב הנ"ל מיום ח' תשרי, כי בהיותכם קרובים אל החלל, אתם המוסמכים לדון את הדין זה, ולא אנחנו היושבים מעבר לים, נמצא כי דברינו אלו נכתבים ע"פ דינא דשו"ע חו"מ סי' י"ג ס"ו, ובכדי לתת להם תוקף פס"ד עליכם לשבת כסאות למשפט ולהוציא מתח"י פס"ד כתוב וחתום המבוסס על דברינו אלו – ואם בעיניכם יהיה בכך תועלת, ניתן גם להעביר אלינו את פסק דינכם החתום, ואנחנו נצטרף אליו, עכ"ל ביה"ד בארה"ק, לכן הננו כדלהלן:

פסק דין

- א. מר דוד בן הרב פינחס בן הגאון הרב יצחק וסרמן ז"ל הוא סרבן דין חמור ביותר, אחרי שהוזמן במשך למעלה משמונה שנים ע"י כמה בתי דין ואפ"ל לא הגיב לתביעתם, וגם התביעה בערכאות, שפנתה אליהם בהיתר, לא הניעוהו לבוא לדין או להגיב להזמנות בתי הדין.
- ב. אי לזאת יש למר וסרמן כל דיני סרבן עפ"י דין תוה"ק, ולכן כל מה שאינה עבירה פלילית לפי חוקי המדינה מותר לפעול ולהפעיל נגדו בכדי שיהא ציית דינא לבוא לדין, הן בעצמה, והן ע"י בעלי חסד המוכנים להתנדב לעשות חסד לעזור למרת נחמה אסתר וסרמן.
- ג. הבעל דוד וסרמן חייב לגרש את אשתו מרת נחמה אסתר תחי' תיכף ומיד, ומדין תורה יש להקל ודינו שכופין אותו להוציא, אבל כיון שלפי חוקי ארה"ב ומדינת ניו יארק ישנם כללים מה מותר לעשות להניע בעל סרבן לתת גט, אי לזאת אין בפס"ד זה היתר לעבור על חוקי ארה"ב וניו יארק, ואם מאן דהוא יחרוג מהמותר עפ"י חוק לא יוכל להתלות בפס"ד זה, אבל הגט יהי' כשר.
- ד. על אף האמור לעיל סעיף ג' ומבלי לגרוע מתוקפו ההלכתי, נראה שלעת עתה ובשלב הזה, ככל שניתן להסתפק בדרכים חילופיים שאין בהם משום כפייה גמורה המותרים עפ"י חוק עדיף טפי, הן מחמת עצם דיני הכפייה, שגדולי הדורות התרחקו ממנה עד קצה האחרון, משום חומרא דאשת איש וחשש גט מעושה שלא כדין, והן מחמת הדין שהתקיים שלא בפניו – הכל כמפורט בנימוקי ביה"ד בארה"ק.
- ה. אשר על כן, ככל שימשיך הבעל בסירובו, יש לפרסם בציבור שלדעת ב"ד מצוה להתרחק ולהתבדל ממנו, וכן מאלו מבני משפחתו התומכים בו, בכל דרכי התרחקות השייכים, וע"ד המפורט בשו"ע אה"ע סי' קנ"ד סכ"א בהג"ה.

- ו. באם הפרסום הנ"ל לא ישיג את המטרה, יש להפגין נגדו, וכן נגד אלו מבנו משפחתו התומכים בו, וכן לפרסם את קלונו/ם ברבים, וזאת באמצעות מודעות רחוב ו/או עיתונים ו/או רשתות ו/או פלטפורמות חברתיות מקוונות ו/או בכל דרך אחרת המותר עפ"י חוק.
- ז. מצוה על כל אדם באשר הוא אדם לעזור בהנ"ל, והוא חסד בדרגה הגבוהה ביותר, להציל בת ישראל כשרה וצנועה מכבלי עגינותה, וכל מי שמונע ביד אחרים או מרתיעם מלפעול בנידון, נותן יד לפשע ורשע, וק"ו בן בנו של ק"ו למי שעוזר לו למר וסרמן בקום ועשה, אם בצנעא ואם בפרהסיה – ואפילו אם הוא קרוב משפחתו, דפשיטא דלא שייך בכה"ג ענין "מבשרך לא תתעלם".
- ח. ככל שיעבור זמן סביר וכל הנ"ל סעיפים ה'-ז' לא יועיל לשחרר את האשה מכבלי עגינותה, ביה"ד יתן את הדעת על צעדי המשך, תוך מתן הוראות אופרטיביות נוספות.
- ט. בדבר תביעת האשה נגד הבעל עבור מזונות ופרנסת הילדים התלויה ועומדת בערכאות המדינה, כבר מילת ביה"ד בארה"ק אמורה במכתבם הנ"ל מיום ח' תשרי תשפ"ב: כיון שכבר הוזמן הבעל לדין כמה פעמים בפני כמה בתי דין ובבי"ד הראשון הוציאו עליו כתב סירוב והיתר לתבעו בבימ"ש, ככלל הרי היא רשאית לתבוע את המגיע לה ולילדים ע"פ דין, וככל שהבעל יגרש אותה בכדי להיפטר מתביעות צודקות אלו והשלכותיהן, הרי שכשר הגט לכתחילה, וזה גם אפילו אם הבעל לא היה מאלו שכופין אותם להוציא.
- י. ונוסיף עוד על הנ"ל, שלא זו בלבד ש"היא רשאית לתבוע את המגיע לה ולילדים ע"פ דין", אלא אף זו, אין להפריע לה מלתבוע אותו ברשויות ובערכאות המדינה על כל מה שלפי דעתה היא זכאית לו, ואין לשום בי"ד או רב או כל מישהו אחר, ואפילו קרוב משפחה, להשתדל בעדו בעניין פנייתה לערכאות המדינה ורשויות השונות, וזאת עד שיגיע לדין או יגרש אותה כדמו"י, ואז אם יהיה לו תביעות ממוניות, או לה וילדיה נגדו, יהיו מחויבים להתדיין בבי"ד הדין עפ"י תורה.
- יא. כאמור, פס"ד זה מבוסס על חו"ד ביה"ד בארה"ק, אשר צורף אליו נימוקים המהווים חלק בלתי נפרד מפסק דיננו זה.
- יב. תם ולא נשלם, בדבר הצעדים שיש לנקוט נגד "אלו מבני משפחתו התומכים בו" וכנ"ל סעיפים ה'-ו', הנה האשה טוענת כי היכולת בידי בני המשפחה להשפיע-אם במישרין ואם בעקיפין-על הבעל לגרשה כדמו"י, ומאידך, וכפי הנשמע, בני המשפחה אומרים שכבר עשו כל מה שיכולים

והעלו חרס בידם. אי לכך ולעת עתה, אין לפעול נגד בני המשפחה בכל דרך שהוא, וזאת עד

לבירור נכונות טענת האשה, ולשם כך ביה"ד יקבע מועד לדיון בהקדם האפשרי.

ג. מוצא מכלל הנ"ל סעיף י"ב, האמא של הבעל מרת רבקה וטרמן שכבר הוזמנה לדיון ע"י ביה"ד

והוכרו עליה טרבוטות, אשר על כן חלה עליה כבר עכשיו את הוראת סעיף ב' הנ"ל, ולפיו "כל

מה שאינה עבירה פלילית לפי חוקי המדינה מותר לפעול ולהפעיל נגדו בכדי שיהא ציית דינא

לבא לדיון וכו'", וכן הוראות סעיפים ה'-ל' הנ"ל.

ובאעה"ח היום יום המישי ה' טבת תשפ"ג (29 לדצמבר 2022)

קמ"א א"ש 7 טו-טו
הרב יצחק איזק שפירא, דיין

2/12/23
הרב צבי גרסמן, דיין

א"ד 7 טו-טו
הרב גבריאל צינער, אב"ד

מיום מתן פסק /
א"ש 7 טו-טו

Translation from the H E B R E W Language

Regarding the matter between Mr. Dovid Wasserman and Mrs. Nechamah Esther Wasserman by which she is demanding that he divorce her according to the Law of Moses & Israel, and she is an *Agunah*¹ for over eight years, inasmuch as over the course of those years she summoned him to rabbinical arbitration before numerous Rabbinical Courts, yet he refused to appear before arbitration, or alternatively, to divorce her according to the Law of Moses & Israel; on the 20th of *Elul* 5781 (8.29.21) this *Bais Din* {Rabbinical Court} declared him a *Sarvan* {recalcitrant} to appear before arbitration, after having summoned him three times and warning him, and he did not respond at all.

On the 8th of *Tishrei* 5782 {calendar date: September 14, 2021} we received instruction from an eminent *Bais Din* in the Holy Land {Israel}, headed by the Great scholar Rabbi Menachem Mendel HaKohen Shafran, stipulating among other things as follows:

1. In an extreme situation such as ours of *Igun* {stretching over a period} of many years, and he has already been summoned before arbitration and a *Ksav Siruv* {writ of recalcitrance} has been issued against him, and he's been summoned by other *Batei Din* {as well} and he has not appeared before them, it is possible to judge him {and rule} without him in attendance, as to whether or not he is to be coerced {to divorce}, but this may only be done by a *Bais Din* in the locale of the husband, after affording him an opportunity to come and present his claims and/or defenses before that *Bais Din*, since [it is] they [who] have jurisdiction to judge him w/out his consent, not so before a *Bais Din* overseas, before whom he has no obligation to appear.

Should any weighty *Halachic* questions arise, the local *Bais Din* may direct their questions to the overseas *Bais Din*, and the local *Bais Din* may rule per se the instructions of the {overseas} *Bais Din*, as set forth in *Shulchan Aruch* {Code of Jewish Law} *Choshen Mishpat* 13:6.

2. To facilitate as direct and accurate a relay of information as possible, the matter can be arranged that the {overseas} *Bais Din* participates in the hearing via Zoom or the like, or the hearings are recorded, or the both of them together – thereby ensuring that the *Halachah* of {the local *Bais Din*} "shall write and send {their questions}" {to the overseas *Bais Din*}, as in *Choshen Mishpat* *ibid*, is fulfilled in the best possible manner, along the lines of {the Halachic dictum of} "seeing is better than hearing".

In keeping with the above, on the 26th of *MarCheshvan* 5782 (11.1.21) this *Bais Din* held a hearing about her {NE's} case, with the members of the Israeli *Bais Din* participating via Zoom, as set forth in the above-mentioned letter [of instruction].

¹ 'Chained' into a marriage

At the hearing, she {NE} put forth her claims to obligate {her} husband to divorce her according to the Law of Moses & Israel, and she also presented several witnesses who corroborated and bolstered her words regarding the husband's {Dovid} personality and character traits.

And after in depth analysis of the details of the claim and *Halachic* source material, and upon receipt of the opinion of the Israeli *Bais Din*, which ends with the following directive: 9. In keeping with our directive in the above referenced 8 *Tishrei* missive, to the effect that you who are on site have jurisdiction to judge this case, as opposed to us who are overseas, and what we write is {solely} in keeping with the ruling of *Shulchan Aruch Choshen Mishpat* 13: 6, {therefore} in order to bestow the imprimatur of *Psak Din*² {upon our words}, it is incumbent upon you to convene a *Bais Din* session and issue a written and signed *Psak Din* based upon these words of ours – and if you feel it would be beneficial, you may forward to us your signed *Psak Din*, and we will join it {countersign it} - end quote of the Israeli *Bais Din*. In keeping with the above, we {find} as follows:

Psak Din

1. Mr. Dovid, the son of Rabbi Pinchas the son of the Gaon Rabbi Yitzchak Wasserman ob"m, is a *Sarvan Din*³ in a most serious manner, as he has been summoned {to *Bais Din*} over the course of more than eight years by multiple *Batei Din*, and he hasn't even replied to their {summons}, and what is more, the claim in court, which she received permission to submit, has not moved him to come to *Din* or to respond to the summons of the *Batei Din*.
2. Therefore, Mr. Wasserman has all the Halachic elements of a *Sarvan* according to Torah law, and as such, anything that is not a criminal offense according to the law of the land, may be done in order to cause him to comply and come to *Din*, whether by {NE} herself, or by kind individuals willing to volunteer to do kindness to assist Mrs. Nechamah Esther Wasserman.
3. The husband Dovid Wasserman is obligated to divorce his wife Mrs. Nechamah Esther Wasserman forthright and immediately, and according to Torah law one may be lenient and coerce him to divorce her. But inasmuch as according to federal and NY state law there are guidelines as to what may be done to a recalcitrant husband in order to compel him to divorce, therefore, this *Psak Din* does not constitute *Halachic* license to transgress federal and NY state law, and should anybody overstep the legal boundaries, he may not justify his deeds by asserting that he was relying upon this *Psak Din*; but nonetheless, the *Get* {Hebrew divorce instrument} itself will be *Halachically* valid.
4. Notwithstanding the above article 3 and without detracting from its' *Halachic* validity, it appears that at this point in time and at the present stage, insofar as is possible to make do with alternative methods that do not constitute full-fledged coercion that are permitted by law, this is to be preferred, whether due to the issue of coercion {itself}, from which the Sages throughout generations have distanced themselves to the furthestmost degree, because of the stringency of adultery and the fear of a coerced *Get* contrary to the dictates of *Halachah*, and whether due to the fact that the arbitration was conducted without the husband in attendance – all as set forth in *Nimukim*⁴ of the Israeli *Bais Din*.

² = Binding Halachic ruling

³ = recalcitrant to submit to *Din*

⁴ = Halachic underpinnings of the *Psak Din*

5. Therefore, insofar as the husband continues his recalcitrance, it is proper to publicize that in *Bais Din's* opinion, it is a *Mitzvah* to distance and separate from him, and also from those members of his family who aid and abet him, in every possible manner of distancing, along the lines set forth in *Shulchan Aruch Even HaEzer* 154:21 in the addendum {*Rema*}.
6. If the above publicizing does not achieve the desired effect, it is proper to demonstrate against him, and against those members of his family who aid and abet him, and to further publicize his/their shameful behavior, be it via street placards, and/or newspapers, and/or social media and/or platforms of all form and sort, and/or any other manner permitted by law.
7. It is a *Mitzvah* incumbent upon each and every person to assist with the above, and a kindness of the highest order, to release an upright and modest daughter of the Jewish community from the bonds of her *Igun*, and whoever prevents or dissuades others from acting in this matter, is giving hand to iniquity and wickedness, and all the more so to the extreme regarding one who helps Mr. Wasserman in a proactive manner, be it privately or publicly – and even if he is his relative, for it is obvious that the concept of "and from your flesh-and-blood you shall not turn away" is inapplicable in a situation such as this.
8. Should a reasonable period of time pass, and all of the articles 5-7 above prove ineffective in releasing her {NE} from the bonds of her *Igun*, the *Bais Din* will delineate further steps to take, with a detailed plan of action.
9. Regarding her {NE's} claim against him {Dovid} for child support currently being heard in secular court, the Israeli *Bais Din* has already stated its position in their abovementioned letter of the 8th of *Tishrei* 5782 {to wit}: since the husband was already summoned to Din several times by various *Batei Din*, and the first *Bais Din* issued a *Ksav Siruv*⁵ and permission to sue in secular court, generally speaking she is permitted to sue {in secular court} for whatever is coming to her and to the children according to *Halachah*, and should the husband give a *Get* so as to exempt himself from these just claims and their consequences, such *Get* will be clearly and unequivocally valid, even *l'chatchila*⁶ – and this holds true even if the husband is not among those whom it is permitted to coerce to divorce.
10. We should add to the above: not only is she "permitted to sue {in secular court} whatever is coming to her and to the children according to *Halachah*", but even more so, one is not to interfere with her suing him in before the legal authorities and in secular court for anything she believes she is entitled to, and no *Bais Din*, Rabbi or any other individual, and even a relative [of Dovid], may intervene on his behalf regarding her claims in secular court and before legal authorities, until he {Dovid} submits to the jurisdiction of *Bais Din* or divorces her according to the Law of Moses & Israel, at which time, if he has any monetary claims {against her}, or she and the children have against him, they will be obliged to adjudicate {the issues} before a *Bais Din* that judges and rules according to Torah {law}.
11. As noted, this *Psak Din* is based upon the opinion of the Israeli *Bais Din*, appended to which are *Nimukim* that constitute an integral part of this *Psak Din* of ours.

⁵ = writ of recalcitrance

⁶ = before the fact

12. By way of addition to the above; regarding the steps to be taken against "those family members who aid and abet him", as above articles 5-6, {on the one hand} she {NE} claims that the family members have the wherewithal to influence him {Dovid}-be it directly, or be it indirectly-to divorce her according to the Law of Moses & Israel, while on the other hand-so we are informed-the family members state that they have already done all they can, with no success. Therefore, as of now, one should not act against the family members in any way-until the truth of her {NE's} claim is verified, and to that end *Bais Din* will set a date for a hearing as soon as possible.
13. Excluded from the above article 12 is his {Dovid's} mother Mrs. Rivkah Wasserman who has already been summoned by *Bais Din* and declared a *Sarvanit*. That being the case, the provisions of the above article 2 already apply to her, according to which "anything that is not a criminal offense according to the law of the land, may be done in order to cause him to comply and come to Din etc.", and the same applies to the directives of articles 5-6 above.

We have affixed our signatures on Thursday, this 5th day of *Teves* 5783 (Dec. 29, 2022)

Rabbi Gavriel Tzinner, Head of the *Bais Din*

Rabbi Tzvi Gartner, Rabbinic Judge

Rabbi Yitzchak Aizik Shapiro, Rabbinic Judge

{Rabbi} Menachem Mendel HaKohen Shafran

{Rabbi} Shimon Russak